

microtoponyms according to the ways of derivation was done. It was figured out that the most productive way of word-formation is the lexico-semantic one.

Keywords: mikrotoponyms, antroponym, the structural features of word-formation.

УДК 81.373.23

Оксана Черноус (Кіровоград)

ДИНАМІКА НАЙУЖИВАНІШИХ ЖІНОЧИХ ІМЕН М. КІРОВОГРАДА У ХХ СТОЛІТТІ

У статті аналізуються найуживаніші жіночі імена м. Кіровограда ХХ ст. та з'ясовується динаміка функціонування кожного з них.

Ключові слова: жіночі особові імена, найуживаніші імена, частотність.

Із-поміж значної кількості проблем, які привертають нині увагу ономастів, одне з чільних місць посідає динаміка кількісного та якісного складу регіональних антропонімних систем. Сучасні дослідження з антропоніміки засвідчують, що уподобання носіїв найчастіше змінюються під впливом такого визначального чинника, як мода на імена. За твердженням О. Суперанської, модні тенденції являють собою об'єктивне явище, що пов'язане з психологією людини, її тяжінням до одиничного, індивідуального чи, навпаки, масового, частотного [Суперанская 1990: 76]. Вибір носіїв на користь останнього призводить до появи в антропонімних системах імен-лідерів за частотністю вживання. Здебільшого найуживаніші імена формують основу регіональних іменників, оскільки обслуговують більшу частину носіїв упродовж певного хронологічного періоду. Дослідження репертуару найпопулярніших імен набуває особливої актуальності у зв'язку з діахронічним вивченням антропонімікону

м. Кіровограда, оскільки це питання наразі перебуває лише на стадії його початкового опрацювання.

Об'єктом нашого аналізу є особові імена дівчаток, які народилися у період 1900-2000 рр. Обраний часовий проміжок повністю відповідає методичним засадам дослідження динаміки функціонування особових імен, бо дає змогу простежити процес формування сучасного місцевого жіночого іменника. Отже, метою нашої розвідки є виявлення та розгляд найуживаніших жіночих імен (т.зв. частотного десятка) м. Кіровограда ХХ ст. Антропонімний матеріал був почерпнутий із двох основних джерел - книг про народження православних церков м. Єлисаветграда (з 30-х рр. – Кіровограда) та алфавітних книг реєстрації новонароджених Кіровоградського обласного управління юстиції. Зауважимо, що церковні книги є найціннішим джерелом дореволюційного іменника, тоді як актові записи ЗАГСу відображають антропонімікон міста, починаючи з 1920 р.

Упродовж ХХ ст. смаки кіровоградців на імена неодноразово змінювалися, внаслідок чого до активу місцевої антропонімної системи потрапило 36 жіночих онімів: *Аліна, Алла, Анастасія, Антоніна, Валентина, Валерія, Вікторія, Віра, Галина, Ганна, Дар'я, Євдокія, Єфросинія, Єлисавета, Жанна, Ірина, Катерина, Клавдія, Лариса, Лідія, Любов, Людмила, Марина, Марія, Надія, Наталія, Оксана, Олександра, Олена, Ольга, Пелагея, Раїса, Світлана, Тамара, Тетяна, Юлія*. Деякі з них були популярними ще в дореволюційний час, інші - у середині чи наприкінці століття, але в будь-якому випадку вони використовувалися набагато частіше, ніж решта наявних імен. У досліджуваний період носіями наведених вище імен була майже половина жіночого населення м. Кіровограда. Найбільшу кількість найуживаніших імен зафіксовано у 1970р. - у 77,2% осіб, а найменшу - у 1920р. (у 43,1% осіб). Динаміка жіночого іменника м. Кіровограда виявляє таку кількісну тенденцію: до 1920р. концентрація імен-лідерів поступово зменшується з 57,3% носіїв (у 1900р.) до 43,1% (у 1920р.), але вже з 1940р. кількісний показник імен - лідерів різко збільшується до 77,2% (у 1970р.); у період з 1980р. по 2000 р. концентрація найуживаніших імен знову поступово зменшується до 53,7% (у 2000р.).

На початку ХХ ст. не спостерігалось суттєвих змін у сфері іменування. Так само, як і в попередньому столітті, особливе право

присвоєння імені новонародженому належало церкві, а календарні списки особових імен (святці) були єдиним джерелом, з якого батьки могли обирати імена для своїх немовлят. Саме тому значну частину відомих і улюблених імен XIX ст. продовжували широко використовувати в перші десятиліття наступного століття, про що свідчить частотність їх вживання. Проте такі оніми ненадовго змогли витримати свої рейтингові позиції. Після 1920р. у нових соціально-економічних та політичних умовах давні канонічні імена не витримували конкуренції з іменами-неологізмами, тому кількість прихильників поширених у минулому жіночих найменувань швидко зменшувалась, і вони переходили спочатку до групи широковживаних, а згодом - маловживаних чи одиничних імен. Лише деякі із давно відомих та найпопулярніших календарних антропонімів змогли повернути симпатії носіїв у середині чи наприкінці XX ст.

Розглянемо детальніше динаміку імен-лідерів дореволюційного періоду в межах кіровоградського антропонімного простору. У 1900 р. з-поміж найуживаніших зафіксовано імена *Пелагія* (24)¹ та *Єлисавета* (20). Активність цих онімів підтверджується високими рейтинговими позиціями - 5-е та 8-е місця відповідно. Обидва імені користувалися значною популярністю й у кінці XIX ст., тому їх поява в частотному десятку 1900р. не є випадковою. Разом із тим необхідно наголосити на особливій значущості Імені *Єлисавета* для міщан. Нагадаємо, що на початку XX ст. саме місто мало назву *Єлисаветград*, що могло значною мірою зумовлювати прихильне ставлення мешканців до згаданого жіночого імені. Водночас навіть ця обставина не уповільнила згасання його популярності. З 1910р. обидва оніми були поступово витіснені на другорядні позиції новими, продовжуючи обмежено використовуватися й у наступні хронологічні періоди.

До групи найуживаніших антропонімів потрапили також імена *Антоніна* (26), *Клавдія* (25) та *Єфросинія* (22). Максимальні кількісні показники цих жіночих імен було виявлено в 1910р. За частотністю вживання вони увійшли до другої п'ятірки, в межах якої посіли 7-е, 8-е та 10-е місця. Зауважимо, що аналізовані імена в перший рік XX ст. входили до складу широковживаних (*Антоніна*, *Єфросинія*) і

¹ У дужках подано кількість носіїв імені.

навіть маловживаних (*Клавдія*) імен, а після 1920р. настільки швидко втратили свої позиції, що їх поява в межах десятка імен-лідерів 1910р. може вважатися справжнім піком вживання. Надалі історія кожного із зазначених імен склалася по-різному: ім'я *Антоніна* залишалося в антропоніміконі м. Кіровограда до 1990р., хоча кількість його носіїв у другій половині цього століття не перевищувала 12 осіб. Щодо імен *Єфросинія* та *Клавдія*, то їх вживання припинилося у 1930р. та 1950р. відповідно.

Два десятиліття поспіль трималося в рейтингу найпопулярніших ім'я *Євдокія*, причому і в 1900р., і в 1910р. воно посідало 4-ту сходинку. Питома вага цього імені протягом двох аналізованих хронологічних періодів майже не змінилася: 5,2% (32) носіїв у 1900р. та 5,1% (36) носіїв у 1910р. Незважаючи на міцні позиції, ім'я не витримало суперництва з більш привабливими онімами, і з 1920р. його вживаність почала стрімко падати. У 1930р. та 1940р. ім'я *Євдокія* отримали тільки вісім та п'ять новонароджених дівчаток відповідно, а з 50-х років ХХ ст. воно взагалі не простежується серед назв немовлят жіночої статі.

Дещо інша ситуація склалася з іменем *Віра*. На думку А. Коваль, аналізоване ім'я разом із іншими відомими онімами *Надія* і *Любов* стали популярними у ХVІІІ ст. [Коваль 1988: 82]. Вони привертали увагу носіїв передусім прозорістю семантики, чим додатково переважали інші не зрозумілі за значенням імена. Можливо, саме це сприяло безперервному використанню антропоніма *Віра* впродовж усього століття, хоча до групи лідерів він входив тільки протягом двох хронологічних зрізів. У 1910р. це ім'я отримали 29 дівчаток (5-е місце), а у 1920р. - 38 дівчаток (3-є місце). У наступному десятилітті кількість носіїв збільшилася, але ім'я посідало тільки 13-у позицію в рейтингу. Найменшу кількість новонароджених із цим ім'ям було зафіксовано 1990 р. – дві особи.

Особливо привабливим для кіровоградців було ім'я *Марія*. Апогей його вживання припадає на перші три десятиліття ХХ ст., оскільки в 1900, 1910 та 1920 роках воно посідає 1-е місце з-поміж усіх частотних імен. Кількісні показники носіїв цього імені складають 14,5% (89) новонароджених дівчаток 1900р., 13,1% (92) - у 1910р., 10,3% (91) - у 1920р. Хоча ці відсотки переважають питому вагу інших онімів, чітко спостерігається тенденція до зменшення

частотності вживання імені *Марія*. У 30-х роках ХХ ст. воно залишає десяток найуживаніших імен і поступово втрачає кількість носіїв. Результатом цього процесу стало фактичне забуття колись популярного імені, про що свідчать актові записи 1960р. та 1970р., у яких ним найменовано тільки по одній дівчинці.

Дореволюційний період – це перший етап злету популярності для кількох сучасних модних імен. Йдеться про такі привабливі для багатьох елисаветградців імена, як *Катерина* та *Анастасія*. Перші їх фіксації у місцевому антропоніміконі ХХ ст. спостерігаються у 1900р. Обидва імені мали однакову кількість носіїв - 20 осіб (3,3%), що забезпечило їм достатньо високі рейтингові позиції в м. Єлисаветграді в 1900р. (8-е місце). Проте вже в наступні десятиліття відбуваються суттєві зміни. Оними швидко втрачають свою популярність і зникають із активного вжитку городян. Зауважимо, що ім'я *Катерина* у 1930 р. на короткий час повернулося до цієї групи, але посіло фактично останнє місце в частотному десятку. Ім'я *Анастасія* взагалі не має жодного носія у 1930 р., 1950 р. та 1960 р. Новий етап їх популярності починається наприкінці століття: вони не тільки повертаються до групи найуживаніших, але й несподівано здобувають місця в першій п'ятірці. Ім'я *Катерина* у 1990р. посідає 5-у позицію (98), а у 2000р. - вже 3-ю (55). Цікавою є також історія поширеності імені *Анастасія*. У 1990р. воно знаходиться лише на 6-у місці (86), але у 2000р. різко поліпшує свої позиції і після 50 років обмеженого вживання стає абсолютним лідером десятка найчастотніших імен -1-е місце (92).

У дореволюційний період особливо популярним було ім'я *Олександра*. Упродовж двох хронологічних періодів воно посідає 3-є місце: 42 носії у 1900 р. та 46 - у 1910р. Його популярність дещо зменшується у 1920 р., коли воно опинилося на 4-ій позиції (4,2% іменованих осіб). Кількість носіїв пропорційно позиції зменшилась до 4,2% осіб. У наступні 40 років його частотність продовжує поступово зменшуватись. 1970р. в алфавітних книгах не зафіксовано жодної дівчинки з таким ім'ям. Повернення його із забуття починається з 1980 р., але до десятка найуживаніших воно повертається тільки в 2000р. Цей процес не був такий стрімкий, як у випадку з іменами *Анастасія* та *Катерина*, проте відновлена прихильність

кіровоградців забезпечує імені *Олександра* 8-е місце (38) в рейтингу.

Події 1917 р. не тільки змінили суспільний, політичний та економічний устрій країни, але й започаткували нововведення в системі реєстрації новонароджених. Батьки отримали можливість вільно й на власний розсуд обирати імена для немовлят. У великій кількості почали з'являтися імена-неологізми, що відповідали новим умовам життя та духу революції. Незважаючи на це, у 1920р. склад частотного десятка майже не змінився. Його поповнили лише три імені – *Валентина*, *Лідія* та *Надія*. Новими їх можна назвати умовно, оскільки ці імена вживалися й у дореволюційний період, але регулярне зростання популярності вивело їх на вищий рівень. Імена *Лідія* та *Надія* були модними впродовж трьох хронологічних періодів. У 1920р. ім'ям *Лідія* було названо 29 дівчаток, що становить 3,3% усіх новонароджених цього року. Цей кількісний показник відповідає 6-ій позиції у частотному десятку цього хронологічного періоду. Через десять років його активність зросла: у місті було зареєстровано 105 дівчаток з іменем *Лідія* (5-е місце). Проте в 1940р. мода на це ім'я поступово спадає, і воно поступається своїм місцем іншим онімам й опиняється на 9-ій сходинці (51 носій). У другій половині ХХ ст. ім'я остаточно втрачає своїх прихильників, тому кількість носіїв не перевищує 6 осіб. Інше модне ім'я.-20-х років - *Надія*. Воно було популярним у кіровоградців також тільки три періоди, причому протягом цих десятиліть ім'я посідало 8-10-і позиції у рейтингу. Частотність цього імені яскраво відображена в таких показниках: 2,7% носіїв (1920 р.), 3,2% носіїв (1930 р.) та 2,6% носіїв (1940 р.).

Довше симпатії кіровоградців утримувало ім'я *Валентина*. Воно приваблювало батьків новонароджених до 60-х років ХХ ст. Замість 8-ої позиції у 1920р. це ім'я у 1930р. посіло 2-е місце. Кількість його носіїв значно збільшилась: 1920р. - 27 осіб, 1930р. - 160 осіб. У наступний хронологічний період воно стало абсолютним лідером і очолило список найуживаніших Імен. У 1940р. кількість дівчаток-носіїв імені *Валентина* досягла максимуму - 186 осіб. 50-ті роки вивели на перше місце нове модне ім'я *Людмила*, внаслідок чого онім *Валентина* перемістилося на другу сходинку, а кількість його носіїв зменшилась до 110 осіб. Востаннє до десятки лідерів

цей антропонім входив у 1960р., коли його обрали батьки 37 дівчаток. Спад у частотності вживання позначився на рейтинговій позиції - 8-е місце. Починаючи з 70-х років і до кінця ХХ ст. ім'я *Валентина* не виходило за межі групи маловживаних імен, а найменша кількість його носіїв зафіксована у 2000р. - 6 осіб.

На початку 30-х років ХХ ст. вперше до переліку найуживаніших імен входять одразу сім онімів: *Алла, Галина, Жанна, Любов, Людмила, Раїса, Тамара*. Саме в 1930р. склад найчастотнішого десятка оновився максимально - на 70%. Зауважимо, що із попередніх хронологічних періодів свої позиції зберегли тільки три імені - *Валентина, Лідія* та *Надія*. Абсолютним лідером довоєнного часу було давнє слов'янське ім'я *Людмила*. Йому віддали перевагу батьки 9,2% новонароджених дівчаток. Це ім'я не виходило за межі найчастотніших ще протягом чотирьох десятиліть. У 1940 р. воно посідало 2-ге місце, конкуруючи з іншим модним іменем *Валентина*. Незважаючи на це, частотність вживання антропоніма *Людмила* значно збільшилась і становила 11,6% осіб. У 1950 р. він повернув місце лідера, а частотність його вживання досягла найбільшого показника - 15,5% осіб. Починаючи з 60-х років ХХ ст., відбувається поступове згасання популярності імені *Людмила*, внаслідок чого воно займає тільки 4-у позицію у 1960 р., а через десять років стає останнім у списку найчастотніших імен 1970 р. (3,7% носіїв).

У трьох хронологічних періодах статус найуживаніших імен утримували імена *Алла, Галина, Любов* і *Тамара*. Розглянемо динаміку кожного із цих імен окремо. Ім'я *Алла* увійшло до десятка модних Імен 1930р. одразу посівши в ньому 3-є місце (112). Свою продуктивність воно дещо зменшило впродовж 1940р., оскільки під тиском імен *Галина* та *Тамара* перемістилося на 5-е місце (91). Наступна фіксація цього імені у складі лідерів спостерігається у 1960р., коли воно здобуло 10-е місце в рейтингу (27). Фактично його продовжували вживати до 1990р., але за частотністю ім'я *Алла* спочатку перебувало в групі широковживаних (1970р.), а згодом - маловживаних імен (1980р., 1990р.). Інше популярне ім'я 30-х років ХХ ст. *Тамара* в десятку імен-лідерів посіло наступну після *Алла* позицію - 4-е місце. Різниця у кількості носіїв між цими двома онімами - лише одна особа. У наступному хронологічному зрізі воно залишається на тому самому рівні - 4-е місце. Кількість носіїв у

1940р. дещо зменшується - 93 носії. Восстаннє до складу найуживаніших цей онім входить у 1950р., займаючи 7-му позицію (43). У наступні десятиліття ім'я трапляється в групі маловживаних імен. 6-е місце в рейтингу популярних онімів 1930р. посідає ім'я *Галина* (93). У наступному десятилітті аналізоване ім'я поліпшує свої позиції і здобуває 3-є місце (97), проте вже через десять років його функціонування суттєво зменшилося – 10-е місце (37) в рейтингу 1950р. Ім'я *Галина* обиралося батьками до 2000р., хоча кількість іменовживань скоротилася. Три десятиліття поспіль до складу найуживаніших входило ім'я *Любов*. У 1930р. воно посідало 9-е місце (54), у 1940р. - 8-е місце (59), у 1950р. - 8-е місце (41). Ім'я вживалося упродовж усього століття, але змогло піднятися з групи маловживаних до лідерів тільки тричі.

У 1930 р. до групи найуживаніших приєдналося ім'я *Раїса*. У цьому хронологічному періоді воно було на 7-му місці (90), а у наступному - на 6-му місці (61). Ім'я використовували до 60-х років ХХ ст., але кількісний показник був настільки незначний, що воно залишалося в групі маловживаних імен. Після двадцяти років забуття це ім'я з'явилося в 1990 р., коли було обране для двох дівчаток.

Водночас до складу найуживаніших потрапило ім'я *Жанна*. У 1930 р. воно вперше увійшло до кіровоградського антропонімікону й одразу ж стало одним із модних імен цього року - 10-е місце (51). У наступні хронологічні періоди його витіснили нові імена, але воно не залишало місцевий іменник до 2000р. Наприкінці століття кількість носіїв цього оніма була мінімальною - 2 носії у 1980р. та 2000 р., 1 носій у 1990 р.

У 40-х роках ХХ ст. група найуживаніших імен поповнюється іменем *Світлана*. Вперше в кіровоградському іменнику це ім'я зафіксоване у 1930р., але в кількісному плані воно поступалося багатьом іншим онімам. Уже через десять років ім'я *Світлана* посіло 7-е місце (60). Упродовж наступних сорока років це ім'я продовжувало зберігати свої позиції, причому стабільно піднімалося за рейтингом: 1950р. – 5-е місце (52), 1960р. – 5-е місце (70), 1970р. - 3-є місце (147), 1980р. – 6-е місце (108). У 90-х роках популярність цього імені поступово згасає, але воно залишається серед широковживаних. У 2000р. його обрали батьки тільки 8-ми дівчаток.

Із 1950 р. до імен-лідерів приєднуються ще два - *Лариса* і *Тетяна*. Перше із них посіло 6-е місце (44), а друге - 3-є місце (89). У наступному хронологічному зрізі ім'я *Лариса* опустилося нижче і опинилося тільки на 9-ій позиції (32). Натомість ім'я *Тетяна* продовжувало здобувати прихильників і поліпшило свої позиції до 2-го місця (136), поступаючись імені *Наталія*. У 1970 р. ім'я *Лариса* востаннє увійшло до складу найуживаніших імен, де посіло 9-е місце (64). Надалі за частотністю воно перебувало у групі маловживаних, а кількість носіїв коливалася від 14 осіб у 1980р. до 2 осіб у 2000 р.

Значно більше трималося в рейтингу імен-лідерів ім'я *Тетяна*. У 1970р. і 1980р. воно було 3-ім у частотному десятку, а, в 1990 р. – тільки 8-им. У групу широковживаних це ім'я перемістилося тільки в 2000 р., коли посіло 11-е місце в рейтингу.

У 1960 р. до числа найуживаніших входить ім'я *Ірина*. У рейтингу воно здобуло відразу 3-є місце (111). Його популярність не згасала протягом ще тридцяти років: у 1970р. - 5-е місце (115), у 1980р. - 4-е місце (159), у 1990р. - 4-е місце (109). У 2000р. воно вийшло з десятки імен-лідерів - 12-е місце (28).

З 70-х років ХХ ст. серед імен-лідерів з'являються два нові - *Оксана* та *Вікторія*. Обидва імені вживалися ще в першій половині століття, але високі позиції здобули тільки у 1970р.: *Оксана* - 5-е місце (113), *Вікторія* - 7-е місце (66). У наступному десятилітті ім'я *Вікторія* зберегло 7-у позицію (106), а ім'я *Оксана* трохи послабило свій рейтинг - 8-е місце (97). У 90-х роках ХХ ст. обидва імені витісняються на другий план. У 2000р. ім'я *Вікторія* повертається до групи найчастотніших імен, причому посідає 4-у сходинку (46).

Особливою популярністю з 1980р. й до кінця ХХ ст. користується ім'я *Юлія* (10-е місце). Його рейтинг різко зростає у 1990р., коли воно посідає 1-е місце (145). У 2000 р. рівень його популярності спадає, і воно переміщується на 7-е місце (40).

У 1990 р. уперше в складі найуживаніших фіксується ім'я *Марина*. Його використали для найменування 61 дівчинки (10-е місце). А у 2000 р. перелік найчастотніших імен поповнюється іменами *Аліна* (6-місце), *Валерія* (10-е місце) і *Дар'я* (5-е місце).

Окремо, на нашу думку, варто розглянути імена, які були в складі частотного десятка понад 6 хронологічних періодів. Йдеться про імена *Ганна*, *Наталія*, *Олена* та *Ольга*. Розглянемо динаміку

кожного із них. Ім'я *Ганна* увійшло до складу найуживаніших імен ще на початку ХХ ст. У 1900р. та 1910р. воно було другим, а у 1920р. - четвертим за частотністю вживання. З 20-х років його популярність дещо згасає, і до 70-х років ХХ ст. воно вживається відносно рідко. Відродження цього імені відбувається 1980р., коли воно посідає 5-е місце у рейтингу популярних. Через десять років його настільки часто використовують, що воно пересувається на 2-ге місце. У першому році ХХІ ст. воно залишається на 2-му місці.

Ім'я *Наталія* стає лідером ще у 1900 р. (6-е місце), але потім надовго виходить з активу кіровоградців. Його повернення відбувається у другій половині ХХ ст. Цей антропонім двічі стає абсолютним лідером кіровоградського іменника (1960 р., 1980 р.), а у 1950 р. він – четвертий, у 1970 р. - другий, у 1990 р. – дев'ятий за популярністю.

У семи хронологічних періодах фіксується ім'я *Олена*. Популярність цього імені була меншою тільки у 30-х-50-х роках ХХ ст., а також у 2000 р. У дореволюційний час воно знаходилося у другій п'ятірці і посідало 7-9 місця. З другої половини ХХ ст. рейтинг імені почав стрімко зростати. У 1960р. цим онімом було найменовано 5,1% дівчаток (6-е місце), проте в наступному хронологічному періоді кількісний показник вивів ім'я *Олена* на 1-е місце (14,5% носіїв). У 1980р. воно поступилося місцем імені *Наталія* і стало другим (10,8%), а у 1990 р. - третім (8,1%) після більш модних імен *Юлія* і *Ганна*.

Найдовше в рейтингу імен-лідерів трималося ім'я *Ольга*. Воно вважалось модним упродовж 80 років. До складу найуживаніших цей онім увійшов у 1910 р., посівши 6-е місце (27), а в наступному десятилітті був другим за популярністю (46). Після тимчасового забуття у 30-х-40-х роках ХХ ст. *Ольга* остаточно увійшло до імен-лідерів м. Кіровограда. З другої половини століття воно посідало 6-е місце (1970 р.), 7-е місце (1960 р., 1990 р.) та 9-е місце (1950 р., 1980 р., 2000 р.).

Отже, перелік найуживаніших жіночих імен м. Кіровограда протягом ХХ ст. активно змінювався. Його основу становлять імена, що перебували в групі лідерів три десятиліття (*Алла, Анастасія, Вікторія, Галина, Лариса, Лідія, Любов, Марія, Надія, Тамара, Юлія*). Центральне місце посідають також ті оніми, які здобули ста-

тус найуживаніших лише в одному хронологічному зрізі (Аліна, Антоніма, Валерія, Дар'я, Єфросинія, Єлисавета, Жанна, Клавдія, Марина, Пелагея). Рідше трапляються жіночі імена, популярність яких не згасала впродовж двох (Віра, Євдокія, Оксана, Раїса) та п'яти (Валентина, Людмила, Світлана, Тетяна) хронологічних зрізів. Лише три імені були лідерами в чотирьох десятиліттях (Ірина, Катерина, Олександра). У шести хронологічних зрізах свої позиції найчастотніших зберігали антропоніми Ганна й Наталія. Лише два імені вважалися кіровоградцями модними протягом сімдесяти (Олена) та вісімдесяти (Ольга) років.

ЛІТЕРАТУРА

- Коваль: Коваль А. П. Життя і пригоди імен. - К.: Вища шк. Вид-во при Київ.ун-ті, 1988. – 240 с.
- Суперанская: Суперанская А. В. Имя через века и страны – М.: Наука, 1990. – 192 с.

Chornous O. Dynamics of the most widely-spread female names in Kirovograd of the XX century.

The most widely-spread female names in Kirovograd of the XX century are analyzed in the article. The dynamics of their usage are investigated.

Keywords: female proper names, the most widely-spread names, frequency.

УДК 81.373.237

Катерина Чуба (Київ)

ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ МОВИ У СУЧАСНІЙ ФІРМОНІМІЇ (НА ПРИКЛАДІ НАЗВ ЦЕНТРАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ КИЄВА І ТЕРНОПОЛЯ)

У статті проаналізовано фірмоніми міст Києва та Тернополя й розглянуто випадки порушення норм української літературної мови при називанні конкретних фірм.